

กฎกระทรวง

การขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ใบอนุญาตทำไม้” หมายความว่า ใบอนุญาตทำไม้หวงห้าม

ข้อ ๓ ให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามมาตรา ๑๑

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะทำไม้หวงห้ามตามมาตรา ๑๑ ในป่าหรือในที่ดินที่มีป่า แล้วแต่กรณี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ต่ออธิบดีกรมป่าไม้พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่น ณ สถานที่และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ กรมป่าไม้

(๒) จังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่ป่าหรือที่ดินนั้นตั้งอยู่

(๓) สถานที่และวิธีการอื่นตามที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตทำไม้แล้ว ให้อธิบดีกรมป่าไม้ออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้ไว้เป็นหลักฐาน และดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ และเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ

กรณีคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ เอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้แจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้อง และครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้ไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับใบอนุญาตทำไม้หรือไม่จัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่าคำขอรับใบอนุญาตทำไม้นั้นเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และให้อธิบดีกรมป่าไม้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้ทราบ

กรณีที่คำขอรับใบอนุญาตทำไม้และเอกสารหรือหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีคำสั่งรับคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ไว้พิจารณา

ข้อ ๖ เมื่อมีคำสั่งรับคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ตามข้อ ๕ แล้ว อธิบดีกรมป่าไม้จะมีคำสั่งออกใบอนุญาตทำไม้ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้ได้ต่อเมื่อปรากฏว่าอธิบดีกรมป่าไม้ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้แล้วเสร็จ

(๑) กรณีทำไม้หวงห้ามในป่า

(ก) ตรวจสอบว่าผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้มีสิทธิเข้าใช้พื้นที่ป่าโดยชอบด้วยกฎหมาย

(ข) ตรวจสอบและหมายแนวเขตของป่าที่ขอรับใบอนุญาตทำไม้ในป่านั้น

(ค) ตรวจสอบและประทับตราอนุญาตที่ไม้หวงห้าม จัดทำบัญชีไม้หวงห้าม รวมทั้งจัดทำแผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งไม้หวงห้ามในป่านั้น

(๒) กรณีทำไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีใช้ป่า

(ก) ตรวจสอบว่าผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้เป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือมีสิทธิเข้าใช้ที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย

(ข) ตรวจสอบสถานที่ตั้งของที่ดินที่ขอรับใบอนุญาตทำไม้ในที่ดินนั้น

(ค) ตรวจสอบและประทับตราอนุญาตที่ไม้หวงห้าม จัดทำบัญชีไม้หวงห้าม รวมทั้งจัดทำแผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งไม้หวงห้ามในที่ดินนั้น

ข้อ ๗ ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๖ แล้วเสร็จแล้ว กรณีมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้แสดงผลและสิทธิอุทธรณ์ไว้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

ใบอนุญาตทำไม้ให้มีอายุไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต โดยพิจารณาตามความเหมาะสมตามจำนวนไม้และสถานที่ทำไม้

ข้อ ๘ ในการทำไม้หวงห้าม ให้ผู้รับใบอนุญาตทำไม้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เป็นการทำไม้โดยวิธีตัด ต้องตัดโค่นต้นไม้มิให้เหลือตอสูงเกินครึ่งของขนาดวัดรอบลำต้นตรงที่ตัด แต่ต้องสูงไม่เกินหนึ่งเมตรจากพื้นดิน เว้นแต่ไม้ที่กลวง โปรง หรือกำหนดไว้ในใบอนุญาตทำไม้เป็นอย่างอื่น

(๒) ต้องทำไม้โดยมิให้เป็นอันตรายแก่ไม้หวงห้ามต้นอื่น เว้นแต่มีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และมีให้เป็นการกีดขวางทางจราจรทั้งในทางบกและทางน้ำ

(๓) ต้องจัดการป้องกันมิให้เกิดการเสียหายหรือขัดขวางแก่ทางบก ทางน้ำ สิ่งก่อสร้าง การชลประทาน หรือการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับการคมนาคม

(๔) กรณีที่เป็นการทำไม้ตามใบอนุญาตทำไม้ซึ่งกำหนดให้ทำเฉพาะต้นหรือท่อนที่มีรอยตราอนุญาตพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้ จะชักลากไม้ไม่ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตชักลาก เว้นแต่เป็นกรณีที่ไม่สามารถประทับตราอนุญาตชักลากได้ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ชักลากไม้ได้

(๕) ต้องชักลากไม้ไปตามแนวทางและยังที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้

(๖) กรณีที่เป็นการทำไม้ในป่าหรือในที่ดินที่มีใช้ป่าซึ่งมีใช้ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องไม่นำไม้ไปใช้สอยหรือทำประโยชน์อย่างใด ๆ ก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดเพื่อคำนวณค่าภาคหลวง เว้นแต่เพื่อการชักลาก

(๗) กรณีที่เป็นการทำไม้ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องไม่นำไม้ไปใช้สอยหรือทำประโยชน์อย่างใด ๆ ก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบประทับตรา เว้นแต่เพื่อการชักลาก

(๘) ปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่นใดที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำไม้

ข้อ ๙ ผู้รับใบอนุญาตทำไม้ผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ต่ออธิบดีกรมป่าไม้ ณ สถานที่และวิธีการตามข้อ ๔ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอก่อนใบอนุญาตทำไม้เดิมสิ้นอายุ

ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับแก่การขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ในการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดการทำไม้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ในระหว่างระยะเวลาที่ได้รับใบอนุญาตทำไม้

(๒) ให้พิจารณาอนุญาตตามจำนวนไม้ที่เหลืออยู่ และผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ต้องยังคงมีสิทธิเข้าใช้พื้นที่ป่าโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือมีสิทธิเข้าใช้ที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย แล้วแต่กรณี

ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้และเอกสารหรือหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน กรณีมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้แสดงเหตุผลและสิทธิอุทธรณ์ไว้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

การต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ ให้ต่ออายุได้เพียงครั้งเดียวและมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำไม้เดิม

ข้อ ๑๑ การอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ ให้กระทำโดยวิธีสลักหลังใบอนุญาตทำไม้เดิม หรือจะออกใบอนุญาตทำไม้ให้ใหม่ก็ได้ โดยระบุคำว่า “ต่ออายุ” กำกับไว้ด้วย

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ใบอนุญาตทำไม้สูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตทำไม้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตทำไม้ต่ออธิบดีกรมป่าไม้ ณ สถานที่และวิธีการตามข้อ ๔ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ

การออกใบแทนใบอนุญาตทำไม้ ให้ใช้แบบใบอนุญาตทำไม้เดิม โดยเขียนหรือประทับตราคำว่า “ใบแทน” ด้วยหมึกสีแดงไว้ด้านบนของใบอนุญาตทำไม้ และให้ระบุวัน เดือน ปีที่ออกใบแทนใบอนุญาตทำไม้ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้ออกใบแทนใบอนุญาตทำไม้กำกับไว้ด้วย

ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับแก่การขอรับใบแทนใบอนุญาตทำไม้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ คำขอรับใบอนุญาตทำไม้ ใบรับคำขอ ใบอนุญาตทำไม้ คำขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ คำขอรับใบแทนใบอนุญาตทำไม้ และบัญชีไม้หวงห้าม ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๔ บรรดาคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ที่ได้ยื่นไว้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ในป่า หรือคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ในที่ดินที่มีใช้ป่าแล้วแต่กรณี ตามกฎหมายฉบับนี้โดยอนุโลม และให้พิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายฉบับนี้

ในกรณีที่คำขอรับใบอนุญาตทำไม้ตามวรรคหนึ่งและเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ดังกล่าวแตกต่างไปจากกฎหมายฉบับนี้ ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีอำนาจสั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นเพื่อให้การเป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้

ข้อ ๑๕ บรรดาใบอนุญาตทำไม้ที่ออกให้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม ก่อนวันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุ

ข้อ ๑๖ ในระหว่างที่อธิบดีกรมป่าไม้ยังไม่ประกาศกำหนดแบบคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ และแบบใบอนุญาตทำไม้ตามกฎหมายฉบับนี้ให้นำแบบคำขอรับใบอนุญาตทำไม้และแบบใบอนุญาตทำไม้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม มาใช้บังคับแก่การยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำไม้และการอนุญาตทำไม้ตามกฎหมายฉบับนี้โดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาต และการอนุญาตทำไม้หวงห้าม ตามมาตรา ๑๑ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้กำหนดให้ไม้อีก ๑๖ ชนิด นอกเหนือจากไม้สักและไม้ยาง ไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดในราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้การทำไม้มีความหมายครอบคลุมถึงการกระทำกับ ไม้หวงห้ามประเภท ก. จำนวน ๑๖ ชนิดที่กำหนดเพิ่มขึ้นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ ดังกล่าวที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีใช้ป่า และการยกเว้นค่าภาคหลวงแก่ผู้รับอนุญาตทำไม้สัก ไม้ยาง และไม้หวงห้ามประเภท ก. ทั้ง ๑๖ ชนิดดังกล่าวที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาต และการอนุญาตทำไม้หวงห้ามตามมาตรา ๑๑ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเสียในคราวเดียวกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้